

EKOlogicznie EKOomicznie

Partner
projektu:

KOMPOST czarne złoto dla roślin

Ilość wytwarzanych przez człowieka odpadów rośnie w zatrważającym tempie w kraju i na świecie. Wielokrotnie już pisaliśmy jak szkodzą one człowiekowi i naszej całej planecie. Stąd uczymy się (niestety dopiero uczymy) jak żyć, aby z jednej strony wytwarzać ich mniej, a z drugiej zaś wykorzystywać jako cenne surowce. Zmierzając zatem w tym kierunku nieodzowna jest segregacja odpadów. Niestety, dla wielu segregacja odpadów jest jeszcze dużym wyzwaniem. Bezwzględnie musi się ona jednak jak najszybciej stać naszą powinnością i to z myślą nie tylko o nas, ale także o kolejnych pokoleniach.

Niezwykle dużą część całej odpadowej masy stanowią bioodpady. Dzisiaj będzie mowa przede wszystkim o bioodpadach wytwarzanych w naszych domach. Ta frakcja odpadów to nic innego jak resztki żywności pochodzenia roślinnego, ale również rośliny z ogrodów, balkonów, które ulegają naturalnemu rozkładowi. Pewnie wszyscy już wiemy, że wrzucamy je do brązowych pojemników luzem, ewentualnie w papierowych workach (nie w reklamówkach lub w innych opakowaniach). Tylko w tej postaci ich dalsza droga może być bezpieczna dla naszego środowiska.

Bioodpady – nic nie może się zmarnować!

W naszym regionie, w Wielkopolsce Wschodniej wszystkie odpady BIO z gospodarstw domowych trafiają na tzw. instalację kompostowni przyzmykowej przy Miejskim Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi – opowiada nam jego główny technolog gospodarki odpadami Szymon Kocioruba. – Tam po wyładowaniu tychże odpadów następuje przygotowanie tzw. wsadu. Polega ono na wstępnym doczyszczeniu, rozdrobnieniu, ujednoliceniu struktury. Dalej z tak przygotowanego wsadu formowane są już przyzmy, w których to przez okres 9-12 tygodni odbywa się proces kompostowania – mówi Szymon Kocioruba. – W tym czasie przyzmy są regularnie mechanicznie napowietrzane przez prze-rzucarkę do kompostu. Dojrzały kompost jest przesiewany przez grube sito (wielkość oczek 20 mm). Aby uzyskać kompost wyższej jakości ponownie przesiewamy go przez drobniejsze sito (oczek wielkości 10 mm). Wytwarzany w Koninie kompost sprzedawany jest zarówno osobom prywatnym jak i firmom pod nazwą „Magna Hortis”. Jest to produkt o właściwościach nawozowych, który stanowi organiczny środek poprawiający właściwości gleby, posiadający decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Nr G-875/19 z dnia 03.09.2019 r. zezwalającą na wprowadzenie do obrotu organicznego środka poprawiającego właściwości gleby.

Kompostownia przyzmykowa przy MZGOK w Koninie

Na spotkaniu z Szymonem Kociorubą dowiadujemy się także, że w procesie kompostowania powstają również nieduże ilości odpadu tj.: kompostu, który nie odpowiada wymaganiom – są to nieprzekompostowane frakcje odpadów. Te z kolei wykorzystywane są do tworzenia pokrywy rekultywacyjnej na składowisku odpadów.

Ekologiczne życie z kompostowaniem

Najlepszym rozwiązaniem jest zagospodarowanie ich w miejscu wytwarzania. O tym rozmawiamy z dr Beatą Kowską z Zakładu Mikrobiologii i Ryzosfery Instytutu Ogrodnictwa Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach.

– **Dzisiaj trudno sobie wyobrazić ekologiczne życie bez kompostowania. To dlatego, że kompost jest najlepszym nawozem do ogrodu?**

– To prawda. Kompost jest jednym z najlepszych nawozów używanych w rolnictwie i ogrodnictwie. Obok nawozów naturalnych jest głównym nawozem stosowanym w rolnictwie ekologicznym jako czynnik podtrzymania żyzności gleby. To kompletny nawóz wieloskładnikowy, który zawiera niezbędne do życia roślin makro- i mikroelementy. Stosowanie jego powoduje wzrost aktywności mikrobiologicznej gleby, rozwój mikroorganizmów wrogich dla wielu patogenów roślin (czynników, które wywołują choroby). Dlatego kompost poprawia zdrowotność tych roślin. Należy wiedzieć, że wprowadzony do gruntu podwyższa się zawar-

tość węgla organicznego w glebie, zwiększa się jej aktywność biologiczna i poprawia struktura. W piaszczystych podłożach kompost zwiększa zawartość wodną, w glebach ciężkich ułatwia z kolei przepływ wody i powietrza, a tym samym zmniejsza ich podatność na erozję. Gleba staje się lżejsza i pulchniejsza, co umożliwia głębsze ukorzenie roślin. Nawożenie kompostem wzbogaca glebę o jej najważniejszy składnik – próchnicę. To ona właśnie m.in. rozluźnia glebę, zwiększa dostęp do niej powietrza.

– **Aby jednak kompost, jego materia była cenna dla roślin musimy przestrzegać pewnych zasad. Jak zatem tworzyć dobry kompost?**

– Dobry kompost powinien mieć ciemny kolor i ziemisty zapach. Nie może być przesuszony, ani zbyt wilgotny (wilgotność na poziomie 50%). Powinien być materiałem jednorodnym, o jednolitym uziarnieniu. Kompost musi charakteryzować się niską zawartością metali ciężkich i toksycznych związków organicznych, małym stężeniem soli rozpuszczalnych, brakiem organizmów chorobotwórczych oraz nie powinien zawierać aktywnych nasion chwastów. Bardzo ważny jest także stopień przekompostowania odpadów oraz brak właściwości fitotoksycznych.

– **To może teraz kilka praktycznych rad?**

– Kompostownik zakładamy przy dodatnich temperaturach, między wiosną a jesienią. Umieszczamy go w miejscu zacienionym i osłoniętym od wiatru. Dolna, około 20-centymetrowa warstwa powinna się składać z grubszych, połamanych gałązek, aby ułatwić cyrkulację powietrza. Kolejną warstwę tworzymy z ziemi ogrodowej. Następne warstwy to odpadki, które przekładamy warstwami ziemi i drobnymi

gałązkami. Masę kompostową należy systematycznie mieszać i zwilżać wodą. Po upływie około 10-12 miesięcy powstanie kompost, który można wykorzystać jako naturalny nawóz.

– **Ważne jest także to, aby wiedzieć co można, a czego nie wolno kompostować. Żelazną zasadą jest, aby do kompostu nie wrzucać odpadów pochodzenia zwierzęcego.**

– Odpady odpowiednie do kompostowania to ścięta trawa, liście z drzew, ścięte gałęzie z drzew, krzewów i żywopłotów, zielone części warzyw liściastych, zwiędłe kwiaty cięte oraz kwiaty doniczkowe, pozostałości roślinne po zbiorach, obierki z ziemniaków, owoców i warzyw, trociny, wióry i inne ścinki drewniane, odpady z kory, chwasty, słoma, siano.

– **Kiedy mamy już w pełni przerobiony, dobry kompost, jak możemy z niego korzystać?**

– Może być wykorzystywany pod uprawy roślin ozdobnych, warzyw, trawników, na terenach zielonych, do rekultywacji gleb zdegradowanych. Ten jeszcze nieprzerobiony taki zaledwie kilkumiesięczny można także wykorzystać jako ściółkę. Używając kompostu poprawiamy właściwości fizykochemiczne i biologiczne gleby, wzbogacając ją w ten sposób w składniki pokarmowe. Na glebach lekkich po systematycznym nawożeniu można zwiększyć pojemność sorpcyjną gleb, a na cięższych poprawić ich strukturę. Można go stosować bez ograniczeń. Jest nawozem lekkim i wolnodziałającym, ale jeszcze raz pragnę podkreślić: nawozem niezwykle dla roślin cennym, z którego korzystamy głównie wiosną lub jesienią.

– **Dziękuję za rozmowę.**

dr Beata Kowska

PRZYPOMINAMY! MATERIAŁY, KTÓRYCH NIE NALEŻY KOMPOSTOWAĆ TO:

- zepsuta żywność,
- mięso,
- kości,
- resztki jedzenia,
- odchody zwierzęce,
- popiół,
- zepsute owoce,
- stary chleb,
- resztki ugotowanych warzyw,
- skorupki jajek,
- łupiny orzechów,
- skórki owoców cytrusowych,
- resztki produktów mlecznych,
- fusy po kawie i herbacie,
- zanieczyszczona ziemia,
- piasek